

Total Pages – 3

M.A. RNLKWC-/SANS/SAN-302(5)/22

2022

SANSKRIT

M.A. Third Semester End Examination - 2022

PAPER - SAN-302(B)

Full Marks : 40

Time : 2 hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.
Candidates are required to give their answers in their own
words as far as practicable.
Illustrate the answers wherever necessary.*

(सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः)

1. यथेच्छं प्रश्नचतुष्टयम् उत्तरत 2×4=8
- (i) राजशेखरस्य मते काव्यविद्यायाः अधिकारी कः ? शिष्यः कतिविधः ?
- (ii) राजशेखरस्य मते प्रथम-द्वितीय-तृतीयकवयः के आसन् ? राजशेखरस्य मते काव्यस्य आत्मा कः ?
- (iii) बुद्धेः कति भेदाः काव्यमीमांसायाम् उक्ताः ? के च ते ?

(Turn Over)

(2)

(iv) वक्रोक्तिरित्यस्य कोऽर्थः यो हि काव्यजीवितमस्ति ?

(v) वक्रोक्तिरिति ग्रन्थे प्रथमोन्नेषे के के विषयाः प्रतिपादिताः सन्ति ?

(vi) ग्रन्थोऽयं त्रिषु भागेषु विभक्तश्चेत् के च त्रयो भागाः

2. क) यथेच्छं द्वौ व्याख्यात

4×2=8

(i) या दुग्धाऽपि न दुग्धेव कविदोग्धभिरन्वहम्।

हृदि नः सन्निधत्तां सा सूक्तिधेनुः सरस्वती॥

(ii) प्रथयति पुरः प्रज्ञाज्योतिर्यथार्थपरिग्रहे

तदनु जनन्यूहापोहक्रियाविशदं मनः।

अभिनिवेशते तस्मात्तत्त्वं तदेकमुखोदयं

सह परिचयो विद्यावृद्धैः क्रमादमृतायते॥

(iii) न कान्तमपि निर्भूषं विभाति वनिताननम्।

ख. यथेच्छं द्वौ व्याख्यात।

4×2=8

(i) शब्दार्थौ सहितौ वक्रकविव्यापारशालिनि।

4×2=8

(ii) काव्यबन्धोऽभिजातानां हृदयाद्वादकारकः।

(3)

(iii) वक्रोक्तिरेव वैदग्ध्यभङ्गीभणितिरुच्यते

3. यथानिर्देशम् उत्तरत।

8×2=16

क. राजशेखरस्य वैशिष्ट्यं संक्षेपेण निरूपयत

अथवा

साहित्यविद्यावधू – काव्यपुरुषयोः विवाहं संक्षेपेण निरूपयत।

ख. कुन्तकाभिमतं काव्यप्रयोजनं प्रतिपादयत।

अथवा

कुन्तकाभिमतं काव्यस्वरूपमालोचयत।